

Nieuwsbrief Q2 2023

De tweede nieuwsbrief van dit jaar alweer! Wij zijn samen met onze waterpartners in de klankbord- en regiegroep druk bezig geweest om waardevolle projecten voor te bereiden die gaan bijdragen aan het versterken van de cyberweerbaarheid. Binnenkort publiceren wij dan ook ons jaarplan, waarin je kunt terugvinden met welke projecten wij aan de slag gaan. Ook staan er dit jaar weer goede evenementen gepland, zoals de ONE Conference en de Bestuurlijke Cybertafel.

Weten jullie dat de luchtvaart en maritieme sector ook een programma krijgt? Daarover lees je meer in deze nieuwsbrief. Je kunt alle artikelen uit deze en komende nieuwsbrieven later terugvinden op de website. Houd onze website in de gaten voor de nieuwste ontwikkelingen en evenementen: www.versterkencyberweerbaarheid.nl.

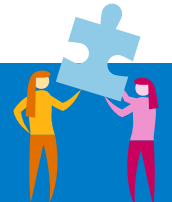
Veel leesplezier!

Klik op 1 van onderstaande knoppen om verder te gaan.

Programma
**Versterken
Cyberweerbaarheid
in de watersector**

**Interesse om bij te dragen aan
de volgende nieuwsbrief?**
Laat het ons dan weten en [mail](#) ons!

Voorwoord

Ook het afgelopen kwartaal heeft iedereen in de watersector en in het Programma Versterken Cyberweerbaarheid in de Watersector de handen weer uit de mouwen gestoken. Het programmateam is hard bezig met een verbeterslag van de structuur van het programma.

Begin dit jaar is er een evaluatierapport over het programma verschenen. Duidelijk is dat we op de goede weg zijn en dat het programma de sector echt iets te bieden heeft in z'n streven naar meer cyberweerbaarheid. Het vaststellen van de visie en werken aan bestuurlijk commitment is een nog lopend proces. Tijdens het volgende Bestuurlijk Overleg Water presenteren we en onze visie voor de komende jaren en de bestuurlijke afspraken die hierbij horen. In het nieuwe jaarplan gaan we, net als vorig jaar, concreet beschrijven welke projecten we gaan uitvoeren en hoe dit bijdraagt aan de cyberweerbaarheid. Visie, bestuurlijke afspraken en ons nieuwe jaarplan vormen zo een mooi geheel.

In deze nieuwsbrief lees je hoe we weer met veel ambitie en enthousiasme verder werken aan cyberweerbaarheid. Heb je hier ideeën over? Laat het ons dan weten!

Jessica Maes, programmamanager

Programmanieuws kort

Bestuurlijke Cybertafel – ISIDOOR voor bestuurders

Ook dit jaar organiseren we een bestuurlijke cybertafel. Deze staat voorlopig gepland voor 22 november 2023. Tijdens de vorige editie werd gevraagd om een oefensessie. Daarom komt er een spin-off van ISIdoor, de grootste cyberoefening van Nederland. We maken een miniversie van ISIdoor die geschikt is voor bestuurders. Ze ervaren in een paar uur wat een crisissituatie teweegbrengt in de waterketen en hoe ze kunnen samenwerken. Het wordt een bijzondere sessie waarbij bestuurders op hun eigen niveau een scenario voorgelegd krijgen, waarbij ze samen in de keten met elkaar het gesprek aan kunnen gaan.

Maak je bestuurder vooral enthousiast om hier bij te zijn, we gaan er een mooie sessie van maken!

ONE Conference 2023

Ook in 2023 zal het Programma Versterken Cyberweerbaarheid in de Watersector als programma aanwezig zijn op de ONE Conference over cybersecurity. Vorig jaar was de ONE Conference een groot succes! We hadden er een mooie stand en organiseerden een “Operational Technology (OT)-side event”. Samen met andere partners hebben we ook voor de editie van 2023 weer mooie plannen, onder andere voor een “game hall” waar je op ludieke wijze leert over maatregelen die je kan nemen in je OT-landschap en een OT-Diner. Stay tuned!

De registratie van de ONE Conference 2023 gaat half juni open.

De ONE Conference is alleen op uitnodiging te bezoeken. Als u geen uitnodiging heeft ontvangen maar wel wilt deelnemen, kunt u dit via de website one-conference.nl kenbaar maken.

ONE
Conference
2023
We are all connected

TIBER Water ontwikkeld en beschikbaar voor gebruik

De Red Teaming-methode TIBER is het afgelopen halfjaar toepasbaar gemaakt voor de watersector. Drinkwaterbedrijven, het Waterschapshuis, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) hebben hierin de werkgroep “Red Teaming voor de watersector” aan gewerkt.

TIBER staat voor Threat-Intelligence based Ethical Red-teaming (TIBER). Bij het uitvoeren van een TIBER-test voeren gespecialiseerde cyberbedrijven op basis van de meest actuele dreigingsinformatie gecontroleerde, geavanceerde cyberaanvallen uit. Doel van deze test is dat de sector ervan leren. Deelnemende partijen wisselen onderling geleerde lessen uit en verhogen zo de gezamenlijke cyberweerbaarheid.

In vijf sessies is de doorvertaling gemaakt van kaders, eisen over risicobeheersing en het proces naar een TIBER Water-aanpak. Ook heeft de werkgroep een Red Teaming Light-variant gemaakt, waarbij een waterbedrijf dankzij kleine aanpassingen deze aanpak kan volgen, als TIBER Water nog ‘te zwaar’ is. Tot slot heeft de Nederlandsche Bank – als kennishouder en eigenaar - de TIBER Water-aanpak gevalideerd.

Voor organisaties die de intentie hebben om (op termijn) met TIBER Water aan de slag te gaan zullen, zoals beschreven in de methode, komen er zogenaamde “White Team Lead”-bijeenkomsten. White Team Leads zijn de beoogde begeleiders van TIBER Water-testen voor hun organisaties. Voorlopig zal het Programma de rol van het TIBER Cyber Team opnemen zich nemen en begeleiden bij het uitvoeren van de testen.

De TIBER Water- en Red Teaming Light-methoden vind je [hier!](#)

Digital twins en cyberranges ondersteunen de watersector in de strijd tegen cyberaanvallen?

Het programma Versterken Cyberweerbaarheid in de Watersector heeft TNO opdracht gegeven om een verkenningsstudie Cyber Range & Digital Twins voor de Nederlandse watersector uit te voeren. Doel is om de huidige state-of-the-art van cyber ranges en digital twins te verkennen en te beschrijven hoe je deze kunt toepassen in de praktijk. Ook gaat de studie in op welke kansen er liggen om deze instrumenten te benutten voor de cyberweerbaarheid. De belangrijkste bevindingen worden gepresenteerd op maandagmiddag 19 juni 2023 tijdens een bijeenkomst in Utrecht met vertegenwoordigers uit de watersector. Ook de mogelijkheden en uitdagingen die de waterschappen en drinkwaterbedrijven voorzien komen dan aan bod.

Werk je bij een organisatie die aangesloten is bij ons programma en heb je nog geen uitnodiging gehad?

Laat het ons weten via cyberweerbaarheidwater@minienw.nl

DGLM Programma

Het ministerie van IenW (Directeur-generaal Luchtvaart en Maritiem, DGLM) is een gezamenlijk cyberweerbaarheidsprogramma gestart voor de luchtvaart- én maritieme sector. Hiertoe werken we samen met partijen in beide sectoren aan verschillende projecten die als doel hebben om de cyberweerbaarheid verder te versterken. Deze projecten komen voort uit verplichtingen die uit wet- en regelgeving of het zijn projecten die op verzoek van de sectorpartijen kunnen worden ontwikkeld. Denk hierbij aan informatiesessies over de NIB 2 richtlijn, het aanbieden van Red Team/Blue Team-trainingen en het opstellen van een handreiking voor risicoanalyses voor de OT-omgeving. Hierbij trekken we, waar mogelijk, met het cyberweerbaarheidsprogramma van de watersector op.

Wil je op de hoogte blijven van het programma?

Meld je dan aan voor onze nieuwsbrief. Via die weg houden we iedereen op de hoogte van de voortgang van het programma en geven we regelmatig updates over de projecten en andere belangrijke cyberontwikkelingen. Aanmelden kan via cyberweerbaarheidluchtvaartmaritiem@minienw.nl.

Serious game ketenrisico's beschikbaar voor de watersector

Naast de eerdere serious game hebben wij vanuit ons programma samen met TNO een tweede laten ontwikkelen: de serious game ketenrisico's, speciaal voor de watersector. In het spel zit je met ketenpartners bij elkaar rond het spelbord met fiches en kaartjes en krijg je samen meer inzicht in de koppelvlakken tussen jullie organisaties, en de impact van incidenten. Bij deze game oefen je met incidentscenario's die meerdere organisaties in de keten raken. De nadruk ligt op het verkleinen van de impact van deze ketenincidenten. Het gaat om laagdrempelige oefeningen die een beperkte voorbereiding vragen.

Wil je meer weten over deze game en zie je mogelijkheden voor jouw organisatie?

Laat het ons weten via cyberweerbaarheidwater@minienw.nl

Start samenwerking drinkwaterbedrijven op monitoring en detectie

Hoe brengt de drinkwatersector de monitoring en detectie van drinkwaterbedrijven een stap verder? Hier voert de sector nu een sectorbrede verkenning naar uit. Ze maken gebruik van de kennis en ervaring die drinkwaterbedrijven hebben én de technologische mogelijkheden/ontwikkelingen.

De eerste twee workshops zijn geweest. Met een enthousiaste groep is onder andere op basis van het MITRE ATT&CK-framework inzichtelijk gemaakt welke aanvalsvormen wel en niet goed te detecteren zijn en welke verschillen er zijn tussen detectiecapaciteiten in de Kantoor Automatisering en in de Proces Automatisering. Op basis van deze inzichten wordt een routekaart opgesteld waarin wordt bepaald op welke onderwerpen drinkwaterbedrijven kunnen samenwerken om monitoring en detectie verder te verbeteren. handreiking voor risicoanalyses voor de OT-omgeving. Hierbij trekken we, waar mogelijk, met het cyberweerbaarheidsprogramma van de watersector op.

MITRE | ATT&CK®

RTBT

Er komt weer een Red Team/Blue Team-training over de beveiliging van Industrial Control Systems (ICS). Het programma organiseert de training samen met het European Network for Cyber Security (ENCS). Op 17, 18 en 19 oktober 2023 nemen de trainers van ENCS de deelnemers mee in deze unieke training.

Welke maatregelen kun je als organisatie nemen om een cyberaanval af te wenden of te voorkomen? Deze 3-daagse training helpt cybersecurity professionals om die vraag beter te kunnen beantwoorden aan de hand van zowel theorie als intensieve oefening. Deze training wordt voor het eerst aangeboden aan de professionals in de water-, de luchtvaart-, en de maritieme sector.

Ben je werkzaam in één van deze sectoren, aangesloten bij ons programma en heb je interesse in deze training?

Meld je dan aan via cyberweerbaarheidwater@minienw.nl

NIS2

Tot slot: Het zal je niet ontgaan zijn: de NIS2 komt eraan. Hoewel er nu nog geschreven wordt aan wetteksten is er al wel een inschatting te maken van de impact van deze nieuwe Europese richtlijn voor jouw organisatie. Alle departementen werken samen met het NCSC en de NCTV om de communicatie zoveel mogelijk te stroomlijnen.

Wil je meer weten? Lees meer:

Wat gaat de NIS2 richtlijn betekenen voor uw organisatie? | Over het NCSC | Nationaal Cyber Security Centrum.

In het jaarplan van het programma proberen we zo veel mogelijk onze instrumenten aan te laten sluiten op deze nieuwe eisen zodat het voor de watersector makkelijker wordt om aan de NIS2 te voldoen.

Contact

Meer weten? Neem gerust contact op via cyberweerbaarheidwater@minienw.nl.

Contactpersonen

Eva Maas, Jessica Maes en Florian Lous

Website

Meer informatie over het programma, nuttige documenten en handige links kunnen ook geraadpleegd worden op onze webpagina www.versterkencyberweerbaarheid.nl.

